

თეატრი სსსრკ

სათეატრო სალიტერატორული

№ 2—1917
ჰიბრა იანვარი 8

მიიღება ხელის მოწერა

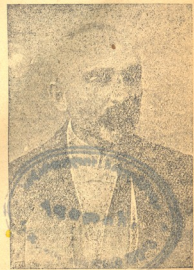
ფულ მისთვის უნდა
გაზომებინა 15 კ.

დაწერილებითიხ. მე-16-ე გვ

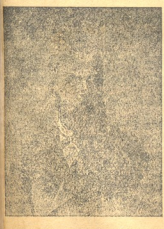
შინაარსი

- 1, უოფილი—გისი ანუ რისშობაა? . . . 2
 - 2, ლ. ძიძიგური—სეგდის ნაფლეუბი: ჯადო-
ენარი სიუმაწვილე . . . 4
 - 3, ლ. გავაშვილი შვილი—ჩენი მუსიკოსი—
ის კარგარული . . . 5
 - 4, ჯ. ნახუცრი შვილი—თურქული შიმღერა 6
 - 5, კ. გარეყული—ბძოლის გულზე . . . 7
 - 6, ა. ქუჩიშვილი—ჩემს გულს . . . 8
 - 7, ნიაგ-ქარი—სონეტი . . . 9
 - 8, მარიაან—* . . . 9
 - 9, იოსებ არიშაიელი—ცოცხალი აჩქაფა ს.
ქრელაშვილი . . . 10
 - 10, დ. შილოხანიძე—სდუმს გული . . . 10
 - 11, პართენ გოთუა—შატრა წერალები III 10
 - 12, ტალღა * . . . 11
 - 13, ს. ვარდოშვილი—გიმღერები . . . 11
 - 14, იაკო ტეტუნაშვილი—სოფლად . . . 11
 - 15, ტანჯული მუშა—ამონაგესი . . . 11
 - 16, გრ. საქარიქედელი—მოსე შურალი 12
 - 17, გ. ჯაბაუჭი—სახლ. თეატრის ისტორია 13
 - 18, უსავენო—შეაგნობობა . . . 14.
- წერილი ამბები

38
1917/3

მუსიკოსი ია კარგარეთელი
(იხ. ამავე ნომერში)

† ს. თ. ჭრელი-შვილი
გარდაიცვალა იანვრის 3
(იხ. ამავე ნომრის 9 გვ.)

„ეცი ან რის ბრალად?“

საკითხი მეტად მკაფიოთა არის წამოყენებული და ვერცხვით, რამდენადაც შეიძლება, მის მსახურს გაუწევ.

„ესი ან რის ბრალად, რომ დღემდე ქართული სასწავლო ხელაწილები შევიდნენ ნადავლებზე ვერ დადგა და ვერ შეუღლა ადვოკატის ტახტს?“ — ეს იმის ბრალად, რომ გაშვების განხორციელება სსრკ-ის საქმეში, ანტრეპრინების, მიუხედავად იმისა, რომ „სსრკ-ის მთავარი“ დროს მისი ანდამების და სსრკ-ის დანიშნულებები ავიწყლებს.

იმისი ბრალად, რომ ერთ ბუქს შეიძინა ძიძა ჭიჭის; ამ ძიძებს ეგუიან სსრკ-ის საქმეები აქვს და ბავშვის აღზრდაზე ფაქტობრივ მხედრობა უთავისუფლოდ დროს. ეს ბავშვი კი ისეთი სათუთია, რომ „სსრკ-ის მთავარი“ მისი მოვლა-მეტრონიკა შეუძლებელია; ეს მის სიკვდილს უდრის; ამიტომ სსრკ-ის იგი ჩაბარებს ერთს მტრად და გულშემატკივარ მირს, მიერეს სუბსიდი და გაშვებაში ამ მირს მიქმედებას თვლი ადვოკატს, კანტროლობა გაუწიოს. მე არ ვამბობ ისეთ ანტრეპრინებს, რომელსაც მიზნად ექნება ქსენოლოგიის, სსრკ-ის ფიზიკის დაქვემდებარება; არამედ იმისი ბრალად, რომ იმისი ბრალად, რომ „სსრკ-ის მთავარი“ მისი მოვლა-მეტრონიკა შეუძლებელია; ეს მის სიკვდილს უდრის; ამიტომ სსრკ-ის იგი ჩაბარებს ერთს მტრად და გულშემატკივარ მირს, მიერეს სუბსიდი და გაშვებაში ამ მირს მიქმედებას თვლი ადვოკატს, კანტროლობა გაუწიოს. მე არ ვამბობ ისეთ ანტრეპრინებს, რომელსაც მიზნად ექნება ქსენოლოგიის, სსრკ-ის ფიზიკის დაქვემდებარება; არამედ იმისი ბრალად, რომ იმისი ბრალად, რომ „სსრკ-ის მთავარი“ მისი მოვლა-მეტრონიკა შეუძლებელია; ეს მის სიკვდილს უდრის; ამიტომ სსრკ-ის იგი ჩაბარებს ერთს მტრად და გულშემატკივარ მირს, მიერეს სუბსიდი და გაშვებაში ამ მირს მიქმედებას თვლი ადვოკატს, კანტროლობა გაუწიოს.

იმისი ბრალად, რომ „სსრკ-ის მთავარი“ მისი მოვლა-მეტრონიკა შეუძლებელია; ეს მის სიკვდილს უდრის; ამიტომ სსრკ-ის იგი ჩაბარებს ერთს მტრად და გულშემატკივარ მირს, მიერეს სუბსიდი და გაშვებაში ამ მირს მიქმედებას თვლი ადვოკატს, კანტროლობა გაუწიოს.

იმისი ბრალად, რომ ჩვენი „სსრკ-ის მთავარი“ გაშვების წევრობაზე უფრო ადგამენ არა საქმის სიყვარულით, მუშაობის რისაზე გაგუიების სურვილით, არამედ სსრკ-ის მთავარი რეკლამისთვის, რომ შუბლზე მიიყვან

„სსრკ-ის მთავარი“ მთავარი „მეტრონიკა“ მე ვიცი გაშვების წევრი; რომელიც მე დამ გადახდა; მთავარი დამხმელი, დრო არა მიქვს, ვერაფერს ვაკეთებ, ნუღა ამინდებოთ... მიუხედავად იმისა უფრო ანტრეპრინზე უფრო ადვოკატს, ირწვევენ, მატრამ მართლაც არაფერს აკეთებ.

ვიცი გაშვების წევრი, რომელიც უფრო ანტრეპრინზე უფრო ადვოკატს, ირწვევენ (ამბობენ) ფულსაც კი ხარჯავს და არა სსრკ-ის სსრკ-ის სსრკ-ის მიმართავს ხელში, რომ ამინდებოთ. მე დამ წევრი, მატრამ არაფერს არ აკეთებს: ისე დამარტყულია ხელაწილებთან, როგორც რა დედამიწასთან. (კამეონის ანტიკლუბის კარგი მითქმელია და სხდომის დროს თავისი კოლეგების მართობს ხელში. ადვოკატ ამიტომ თუ ირწვევენ).

ვიცი ასეთი: წევრიც ისე გაივლი, გაშვების არც ერთ სხდომას არ დაესწრება, ისე არ იცის რა ხდება გაშვებაში, როგორც მე არ ვიცი — რა ხდება მარსზე. გაშვების სხდომების თქმის რეგულირების რამდენიმე დღის წინ აწერს ხელს. რომ სარევიზიო კომისიაში არ აღნიშნოს მისი უსაქმიანობა, მატრამ რისი გაშვების სსრკ-ის კრებაზე და ისეთი რევიზიო ატყვის ხელში, რომ სულ რაღაც დროს დაქვს: „გეგმობა, მთელი დედამიწის მისი ისე რევიზიო ტრიალებს. სსრკ-ის მთავარი ფაქტობრივ — ეს უფროა, რაც უფროა! რაღაც ბევრს დამარტყობს; ადვოკატ ბევრად გაუგებრობა და ეს უსაქმიანობები სულ-მეორედ, მესამედ, მეოთხედ იდგამს უფრო და მსხრავლობები ირწვევენ.

იმისი ბრალად, რომ მატრამ მთავარი მთავარს დაგისახლებები, მატრამ მთავარი წავივლივს.

ნეტავ ვინაა, რად სხადან ამას? რა ხიბლავს ამ ცრუ მთავარს? საქმის სიყვარული აქ არა სსრკ-ის, ნათქვამი სარევიზიო — არაფერია, და, ვგონებ, მთავარსაც არაფერია. კერძო სსრკ-ის წევრის და არაფერი კი არ გააკეთა! მართალია დიდად სსრკ-ის მთავარი ნდობა, მატრამ დიდად ამ ნდობის გამართლებანი, როგორ არა სსრკ-ის მთავარი სსრკ-ის მთავარი სსრკ-ის მთავარი ადვოკატ და მისი ნდობის ასე ბოროტად მოხმარება? მთავარს არა გაქო, ვერაფერს აკეთებ? იმდენი გაშვების მინიტი იქნებოთ, მისი მთავარი

*) ეს წერილი ევროპის ჩვენი სტრუქტურა და მეტრონიკის დიდად დამსახურებულ მოღვაწეს და გამოწვევულ ჩვენი მეთაურთა „ესი ან რის ბრალად?“ რომელიც დამსახურებული იყო ვასელი წლის „თ. და კ.“ № 51. თუმცა „თ.“ დროს, სსრკ-ის გამოვლის არჩევნის 2000 მოზხა და ამ წერილში გამოქვეყნებული წერილი არასდროს ვასელით არ ეთიხარებოდა, მიხრე ვებოდათ სსრკ-ის მთავარი და სსრკ-ის მთავარი დროს და მისი გამოვლობა საყურადღებოა.

რედ.

ომისი ბრალად, რომ პოლიტიკური ტაქტიკა-
ბა პრინციპულად წოდებისა და უმთავრესად სოციალ-
ტანა შესდგება და ამ ხალხს უყვარს პრინციპული-
ბა და სხვის აბუსით ავლებს. მაგათ სურდათ
შეკლამების ტაქტიკა უსაზღვროდ დასცინობინათ
ტაქტიკურად და ალბათ მისხიობინათ ამ დისცინა-
ლიანს ვერ შეუძლებდნენ და განხეთქილება ჩა-
შთავდნენ.

სრულად შემთხვევით ერთი ინციდენტის
შედეგად ტახტი: ვერ კიდევ წყნად თაქტიკური ცოც-
ხალი იყო რაღაც საქმიან შედეგად თუ იქნებო-
და მისხიობინათ მთავრობად იყვნენ. საშინელი ადუ-
ლეობა ცუტობდათ რაღაც მიზეზი ვითარებ-
ებისთვის: "გამკვირვებელი ფიციანი სკამები გა-
ტანა, რომ წყნად არ დასწრდნენ და მასხა-
დაც ამ მთავრობად იყო. გამკვირვების ამ საქ-
ცილების დიფერენციალური მითხრობის
არ ვიცი, რით ვთავდა ეს არასასიამოვნო ინ-
ციდენტი.

ესეთი მოკვლევა შემთხვევით: რამდენიმე
პირი კვლავ ცხოვრებაში დიდი მტკიცებითა მის-
ხიობისა, მისი მიზანობისა; მაგრამ არსებობს თუ
არა გამკვირვებას წყნად ეს მტკიცებითი სტატი-
კულია მისი "მტკიცების" განაწილებას, მისხიობის;
რა აქმა უნდა, თავმჯდომარე, და ამას ვერ ური-
ცდებთ. ამ რაგად იბადება მათ შორის ტანხეთ-
ქილება, უთანხმოება, სიძულვილი! კერძოდ მის-
ხიობის გამკვირვებას წყნად და საკრთოდ დასს
გამკვირვებისთან არსებობს საკრთოდ არა აქტივ, ცო-
და ბრძანებლობისა და პრინციპებისა; მათ არსებ-
ობს არ ახერხებს. მისხიობის გამკვირვებაში და გამ-
კვირვებას მისხიობისში ვერა სტატიკურად ურთხივობის შე-
გონიერებს. ერთის საქმიან შედეგად იმედობდა, ერთის
მიზანობისა და იდგომი ცენტრირება. არის დამი-
ჯდომული და დამკვირვებელი, ბიუროკრატიული კა-
ნცელარია და მოხელეთა ჯგუფი! და განა ეს ახე-
უნდა იყო? განა ამ ტაქტიკა, სადღე სტატიკურ
მა უნდა იყოს ტაქტიკურული და ამ დამკვირვ-
ებას მთავრობა უნდა დახმობს სრული სილ-
ბადობისა და სიუარულია - სიუარულია და მტრო-
ბა უნდა არსებობდეს? მიკვირს, რომ აქამდისაც
სხუდს დიფერენციალური თაქტიკური ვითარებები
ნათქვამდები არაინ წყნად მისხიობინათ, - მაგრამ ვინ
მტკიცებს, რომ წყნად გამკვირვებები ტაქტიკა სტა-
ტიკური იყვნენ?

დას დაწვევებზე, აღიარებენ რომ უი-
დრესად პრინციპულია და დამკვირვებელი ვერ,
მისხიობისიც გრძობენ ამ პრინციპებისა მაცნად
გამკვირვებას წყნად თუ ვერ ურიცხვებთან - ამას
არც ისინი არაინ განმტკიცებენ.

წარმომადგენელი მისხიობის ასეთი იმედობ-
რება: უფრო წლივ, ან სამ წელში ერთხელ იც-
ვლება გამკვირვებას შემადგენლობა და მუდამ
ახალ-ახალი წყნად შედეგად გამკვირვებაში. რით-
ვიდა სიამებში, მითხრობა სხვა მიზანობა - ყველა
მთავრის საკრთობის წყნად შედეგად საქმის წარ-
მოებაში. მისხიობის მთავრობა, თვითონ დაქირა-
ვებელი, დაქირაობის მის უფრო წლივ ახალ-
ახალს, უფრო წლივ სხვა და სხვას სასოცია-
ლურად და პრინციპულად ამას ავლებს მის. სასოცია-
ლურად მთავრად ხდის მისხიობის დაქირაობის
გამკვირვების წყნად, ხოლო ამ წყნად გამკვირვებ-
უთანხმოების მისხიობის მტკიცებასთან გამკვირვ-
ებას უფროდა სასოციალურად ამას ხელდას, რასაც
გამკვირვებას წლივ კრძალვს მისხიობის, ვით ვინ
იქნება, თუ იმისა და, თუ ეს ამას განსაკუთ-
რებს, თვისი უმტკიცებლობა სხვას თავზე არ მთა-
ხვობს?! ამიტომ არის, უფრო კრძალვს უმ-
ტკიცებას ტანხრობს უმტკიცებას, ხოლო მისხიობის
უფრო მთავრებას ხელდას. რა სტატიკური მიზან-
ობის ამის განმტკიცება სასოციალურად არ შედეგ. ან
სად აქვს ამისი დროა? სასოციალურად სტატიკის
თავისი წარმომადგენელი და უნდა კიდევ მის.
ეს წარმომადგენელი ვი სამართლის სსწორს მუ-
დამ თავისკენ ჰხრის. ვით ვი არ არის თვისი
გამმართველი!

დამკვირვებელი, ვერა იმედობა და მისხიობისა,
ისიც ისეთი თოვლია არსებობს, თვითონ დასს
მისხიობის, უფრო წლივ იმედობის შესვლადება,
არა, მიზანობულია, ტაქტიკური და შედეგად, სტატიკური
შედეგად ისეთი პირისა და მიზანობულია, რამდენიც
უმტკიცებას შემთხვევითი ხელდასთან
არსებობის კავშირით არა აქტივ ნებისა არა მის
არის უმთავრესი მიზეზი გამკვირვებას და მის-
ხიობისა შორის წარმომადგენელი გამკვირვებელი მტრო-
ბა-მუდამისა და უთანხმოებისა. ამიტომ, ვით-
რად, საჭიროა გამკვირვებას სრულად წარმომადგენ-
ლის ტანხრობისა და მისხიობის მდგომარეობა შეუშინ-
თავისი ტაქტიკური უმთავრესობა, უმთავრესობა! შე-
დეგად ეს უმთავრესობა! ისინი უფრო გამკვირვ-
ებთან თავისთავად საქმეს, უკეთეს დისცინალობისა

შეიმუშავებენ, რადგან უთველ მსახიობს უფრო მეტად შესტავა გული თეატრისთვის, ვიდრე რომელიმე კამოჩინად ვეჭიდეს, ექიმს, ბუხჯალ ტყის, ან ბანკის დამფუძნებელს.

ტამბუკობა რომ თავის ნამდვილ გზას არ ისტყენოდა და ანტრეპრინას არ გადაჭყოლოდა, ესაა ჩვენ გვეყენებოდა — მდიდარი დრამატული დიტრატურა, გამკობა ზრეშითა წაქეზება და დრამატურებს, ამისთვის ის სახსარს გამოსყენებდა. ზრეშია და წაქეზება გამოსწვევს შეჯიბრებს და სატა შეჯიბრება — იქ ხიდობს ჯეა და სატა სიდობს ჯეა — იქ საქმიანობა! გვეყენებოდა რეპრეტურა; სადონ. სავითარეულა და სტუდიანტ. გამოსყენებდა ზრეშიანობაში ნაწიერ ძალებს, ინტელექტა მათა ხეჯის განვითარებისთვის და ეს კა გამგეობის პარდაღირი დანიშნულებაა და არა მშრადი ფორმალისში, ბიურკრატისში, შივალეობის ნაძალადევე ადსრულებას რეჟიმა და კრეატისე ღამისი სიტუეეში და მსახურთაინი და შინაარსიან მასხენეპისი!

საჭიროა დროზევე გუშეველი ჩვენს თეატრს, სანამ იგი სულს დაფრეს და ეს სულა მუხატრინთა ხატრინთაშია ჟერ ეფევი არ ადმისქეიანი

ყოფილი.

სეკედის ნაფლეიები...

დამმუხარი სიყვარული

ცხოვრების ზღვიო მოლოლი და განაწყამები ჩემს სიყვარულის რეველს ვათვლიერებდი... ვ. გონებდი, თუ როგორი აღმადრენითა და სიხარულით რომ დენდ მამინ დღეები... შიგ მოულოდნელათ ერთ ყვავილს წაეწყვიდი, რომელიც მეტ თ ღამაში იყო. ყმაწვილურმა აღმადრენამ ისევ გაიღვიძა ჩემს გულში და მშვენიერ ყვავლს ხელი შევახე.

მაგრამ ის მსწრაფლ დიფურცლა, დაიშალა...

და გაჰქრა, მასთან ერთად გაჰქრა ყმაწვილობის მოგონება...

— ეხ, სიყმაწვილე, სიყმაწვილე... რაკოტა ხნის სტუმარი ყოფილხარ... რაკოტა ხნის!

ლ. ძიძიგური.

ჩვენი მუსიკოსი

25 წელია რაც ია კარგარეული მშობლიურ მუსიკის ემსახურება. ია კარგარეული ძლიერ ცულ პირობებში გამოვიდა ქართულ სიმფონიურ მუსიკის შემოქმედების ასპარეზზე. შივალე დამკოლებად ელობებოდა წინ. მაგრამ ყოველზე გაცილახა. კუვილი წვლილი შეიტანა ქართულ მუსიკის აღორ იტებაში და დღისაი გულ გარტენელი განმარტობს უშობაში. იშვიათია დღეს ჩვენს ახალგაზღობაში ისეთი შრომის მოყვარე აღმანი, როგორც იყო კარგარეული სიყმაწვილეში, რასაც ნათლად დანახავთ თუ შეიხედავთ დღეს თბილისში არსებულ მუსიკალურ სასწავლებელში: 190 კაცში მ ქართუელს ვერა ნახავთ, ნიუხედავთ იმისა, რომ დღეს უფრო ხელმისაწვდომ პირობებში შეიძლება ისწავლოს აღმანი მუსიკა. შეიძლება მიპასუხო: სადა აქვს ქართველ ხალხს მაგის შეძლება? მაგრამ ვისაც აქვს, ის რომ თვის ქონებასა და დროს უზრალა ტანკი-მანტეში ანტეეს? ამ მხრით ი. კარგარეული ნამდვილი მისაბამავალითია, რომელმაც მშობლიური უს ბროზისა გამო, გარის სასულეგო სასწავლებელში დაიწყო სწავლა. ბავშვობიდანვე ია სიმღერა-გალობის მოტრფილად დიდი სქენისა და ტებილი ხმის პატრონი იყო, ამიტომ სასწავლებელში შესვლისთანავე ხორაში შევიდა და ჯერ კიდევ პაწაწა ია კარგარეული თავისი განმობიერი ხმო მსმენელებს ატკობდა. ბავშვი ისე გაიტაცა მუსიკა, რომ სწავლას გულს ვეღარ უხებდა და მშობლებს სულ იმას ემოდარებოდა, სიმღერა-გალობა მისწავლიათ. მშობლებს ახუჩად ჰყავდათ დიბული და ისე დასცინოდნენ:

ია კარგარეული

(25 წლის სამუსიკო მოღვაწეობის დღისაი გულ გარტენელი განმარტობს უშობაში)

— ენი უნდა გამოხედო, მეტუხიკე? იარე ეზო ვინა და ორორ კავიკის განუტყენო. მაგრამ შივალემა ასეთმა დამკოლებამ ვერ ჩაჰქვს დევიური ნიჭი. მან დაამთავრა ჯერ მუსიკალური სასწავლებელი, მეტე კონსერვატორია თავისუფალ ხელოვან ხა-

რისხის მოწმობით. ამ დღიდან ქართულ სიმფონიურ მუსიკის შემოქმედების ასპარეზზე გაზარდის ი. კარგარეთელი და უსიტყუო სიმების კვენსაში ჰქარავს ქართველი ერის წარსულს. ამ დღიდან იგი აღვივებს მშობლიურ მუსიკის პირველად მან დაიწყო მუსიკის შესახებ ლექციების კითხვა, დასწერა ქართულ მუსიკის ისტორია, მეცნიერულად გამოიკვლია ქართული მუსიკალური თერმინები და მრავალი ღირს შესამჩნევი სიტყვები შექმინა ჩვენს ღირბ ლიტერატურას.

ი. კარგარეთლის მუსიკალური შემოქმედება განიყოფება ორ ნაწილად საეკლესიო და საეროდ.

მუსიკა—ეს უმაღლესი ნაყოფი აღამაზის ესთეტიურ შემოქმედებისა—მელოდიაში უნდა ხატავდეს ყოველივე ნების ყოფას. მხოლოდ მაშინ ჩაითვლება ეს თუ ის მუსიკალური შემოქმედება ნამდვილ ხელოვნურ ნაწარმოებად, თუ ყოველივე სულის კვთება ადამიანის ცხოვრებასა შესაფერ ტონების მელოდიაში იქნება გამოხატული. ამ მხრივ ი. კარგარეთელი დიდ ბუნებოვანია.

საკლესიო საგალობლების მის სანიშნურო ნაწარმოებთაგანია პანაშვილისა და დიდ მარხვის საგალობლები, რომელნიც ამ უკანასნელ ხანებში არის დაწერილი. აქვს აგრედვე მრავალი ხალხური სიმღერა ნოტებზე გადაღებული და თავისებურად შეკეთებული. მათ შორის მსმენელთა ყურადღებას იპყრობს „არენა“. ეს სიმღერა 1915 წ. დედათა სეპარკიო სასწავლებლის ქართულმა გუნდმა შეასრულა მის უდიდებულესობის ხელშეწყობერატორ ნიკოლოზის მოსასმენად. მის უდიდებულესობას ძალიან მოეწონა, მადლობა გადაუხადა ი. კარგარეთელს და ნოტები თან წაიღო რუსეთში. აქვე რომანსებიც. მათ შორის საუკეთესო ნაწარმოებთაგანია: „მშვენიერთა ხელშეწყობა“, „თავა ზემო“, „შეგონებ ცრემლსა“, „შემაიფარდა მტ სმა ტკბილად“, „თქ თრა ფარდა“, „რტურფეხ შოდი“, „არაგვი“, „ლოთემა ნეტაი ზეუნა“. ვიცოც ეს რომანსები მოუღმენია, იგი მიხვდება, რომ ამით დამწერს ბევრი რამის გაკეთება შეეძლო, მაგრამ მას შემდეგ, რაც წრიდან გასულმა ავაზაკებმა.

ხელფები გაუტემეს, დიდს ველარას სწერს გული სასოებით აგვეგებათ, როდესაც მის ოთახში შესული ჰნახავთ ცალი ხელით როგორ ეწვალდება—როიდასა და მუშაობს. ურიგო არ იქნება, თუ ქართველი საზოგადოება ი. კარგარეთლის 25 წლის მოღვაწეობას რიითიმე აღინიშნავს.

ლადო გავაშელიშვილი

თურქის სიმღერა

(გადმოღებული)
(ვეძღვენი ალ. შებერიშვილს)

„აკავასონის ქვზე რომ ახვიდე და საქართველოს გადახედო, საღამო უძღვენ ჩემ სანატრულ სამშობლოს, მზლმოდრეით თავიანი ეცი და მიწას ვთხვიე ჩემ მაგიერ“
გადახვეწილის დაბარებული.

მძლავრო ბატონო, ხარ ულმოზელი, დაუძინებელ გამზღომიხარ მტრად; მტბილი-სამშობლოდან გამძძევე რად? მე ძლიერ მიყვარს მიწა მშობელი... ვით შევეფთისო უცხო-სხვა თემსა, ხომ განრისხული ქვეყნად ვიქნები! ასე სასტიკად რისთვის ვი ჯები? ტბილ სამშობლოსთვის მუღამ ვღვრი ცრემლსა.

გულსა მიტარჯავს მწველი ნღველი, სამშობლოს ტრფობა—ჩემი ღმერთია... განკურნების გზაც ერთად ერთია: ვნახო სამშობლო ტბილ საყვარელი. გულბძო ბატონსა ხვეწნა არ ესმის; ვით უფროსო ჩიტი ვფართხალბე შორსა; აქ უცხოეთში ვერ ვხედავ სწორსა; ტბილ სამშობლოსთვის გული გლახ კენქისი. ღრმად, ღრმად ვმალე ჩემს მწუხარებას, ვერ მისწვდნენ იმას უცხო თვალები: ვერო შეამჩნევენ ვერა ძალები საბრალო გულის ტანჯე-ვაებას ეხლა მარტოკ ვცხოვრობ ბედკრული, მკერდი ვაქამე, ქვად გავიხადე... მხოლოდ ერთს ვსტირი: თუ დავიბადე, რად ვარ სამშობლოს მოშორებული?

გ. ნახუტაშვილი

ბრძოლის ველზე

სიმონა სილამოს გაიწვიეს პატარა ტყის ბოლოში, საფარში, სიდანაც ხელის გულსავით მოსჩანდა ფართე მინდორი. აქ მას მთელი დამე უნდა გაეტარებინა, მეორე დღეს კი სამშობლოში მიდიოდა.

მთელი საათობით ფეხზე დგომით დაღლილი სიმონა ხან ერთ ხეს ეყუდებოდა, ხან მერაკს, ხანაც მიღ-მოდოდა და ამ დროს, ვინ იცის, ოცნებით რაედენ შთას ვადირბენდა დაღლილი სიმონა და ვის არ ნახავდა. დამის ფეხები არ ასვენებდნენ მას, თანაც ცეტ დაღლილობას გრძნობდა: ფეხზე ვეღარ დგებოდა. მან სიმწუხარით მიიხედ-მოიხედა აქეთ-იქეთ და მერე ერთ ბუჩქისაკენ გასწია, სადაც თხრილის თავზე ჩამოჯდა.

არ გაუღლა სამიოდე წუთი, რომ მთვარე ამოვიდა. მთვარის ამოსვლაზე დამის სიონაც გამოიღვიძა და ფერხითსავით წყნარი შიშის მითით გამოითიშა შიშის მინდვრად ბუჩქნარბოლხებზე...

არე მიდამო თეთრად გაიღმა სიმონას ისე ჩქარა ჩაქინა, რომ მთვარის ამოსვლაც ვერ შენიშნა, რათა მტრისთვის სახე მიიწვ მოერიდებინა.

თხრილის თავზე ჩამოჯდომისას ჯიბეში რაღაცამ გაუშაშუნა: ეს იყო მაროსაგან გუზის წინ მიღებული წერილი. სიმონას და მაროს სიმონას ჯარში ორი თვის გაწვივის წინ დეწყრათ ჯვარი.

— მარო... ჩემო მარო! — გაფიქრა მან, როს მაროს წერილი გაასხნდა და... ფეხრებში ერთ წუთის მგზავრობის შემდეგ კიდევ შეიღო კარები თავის მშობლების სახლისა, სიკა იმყოფებოდა მაროც. დედა, მამა, მარო, ბევრები, რომლებს მაროსათვის საჩვენებლად მოეტანათ დაქერილი ციციანათლები, — სიცილ ღმილით და მხიარული ხმაურობით შემოხებენ მას. სიმონა ყველას მიესალმა, ყველა გადაკოცნა, მხოლოდ მაროს ხელი ჩამოართვა და კოტა ხნის ღაპარაკის დროს ასე ხელჩაქიდებული ჩამოჯდა იქვე დიდ ტახტზე.

სიმონას დედა, ნატალია, სიხარულით დაფრინავდა.

— ო, შვილო... ნავილი ხარ, გეშვიება... თქვენ იტუქუტუკეთ, მე წავალ და ვახშამს მოგიშვალდებთ... შენ, პავლია, პატარა შეშა დამიჭერი... მერე დენო ამოიღე! — მიმართა ქმარს ნატალიამ. პავლიაც წამობარბაცდა და დაჩქარებული გაყვა მას. ბევრები გარედ გაცვივდნენ მხიარულიად.

მარო წყნარად წამოდგა და ღია დარჩენილ კარების მოსახურავად გავიდა მეორე ოთახში. სიმონა წამოდგა და მაგიდასთან მივიდა. შემობრუნებული მარო მიუახლოვდა. სიმონამ მაროს სული დაუჭირა და თვალბეში ჩაბედა. — მაროს ერთნატიელმა გაუბრინა ტანში. — მარო მოგეწყინა? შეგეითხა იგი მაროს.

— ხო.. უნებლიეთ უპასუხა მარომ. — რათა?... შენ ჩემი მარო არა ხარ?... მარო... ა ჩსჩუტჩუტებდა იგი თვალბე დაშვებულ მაროს, მარო ღელავდა...

ისინი შეუშინველად უახლოვდებოდნენ... მთვარის სხივებს ნათლად გამოეწყაქეთა თხრილის თავზე მჯდომ სიმონას ახალგაზრდა კოკობ-ვარდივით აღელვებულ-ფერხილ ს ხე, რომელსაც მხატვრულად ამშვენებდა ჯერ კიდევ სულ ნორჩი უღვაშები.

ნიავე აღარ ჰქოდა. მიდამო მღუმარებდა. სიმონას ახლო, ტყის ზემო ნაპირიდან, ფოთლების ჩურჩული მოისმა: სიმონას ბუჩქებიდან რაღაც ლანდები ებარბოდნენ.

— მარო... ჩემო მარო... დამთვრალი ჩურჩულებდა სიმონა... ხელი კებში ამოღო და...

ის იყო თხრილის თავზე მჯდომი მიმონა შეტორტმანდა... ლანდები შეკრთენ და ხიშტებით ეღვასავით ეკეთენ მას.

სიმონა ტორტმანით გადაეშვა თხრილში, ვითომ მაროსთან ერთად ტახტზე გადესევა...

გაშარჯებულმა ლანდებმა უმხიარულოდ გადხედეს თხრილში უსულლო სიმონას...

კოლა გარეყული.

ჩემს ბავშვს

პოი, მამულო! შენზე ფიქრით, შენზე წუხილით,
ვინ უწყის ღამე რაოდენჯერ მიტენბია;
ან ის ვინ უწყის, ბოღმით საესე გულის დუღილით,
თუ რაოდენი ცრემლთა გუბე მიყენბია...

პკითხე ვარსკვლავებს, პკითხე მთვარეს, თუ შენს წილში,
ფანდურით ხელში ვის უვლია, ვის უღარბია;
და მარტოდ-მარტოს, შეუშნეველს, ხალხის ფარულად.
შენზე ტირილით გული რომელს ამოჰვარბნია...

პკითხე და გეტყვი ყოველივეს, გეტყვის იმასაც,
თუ ვის ვემსხვერპლდე, ვის შეგწირე სული და გული;
პკითხე და მყისვე გიპასუხებს, რომ უმამულოს
მემამულეზე უფრო მეტად უყვარს მამული...

ქაქუცაძე

ს ო ნ ე ტ ი

შუა ღამეა... და დუმილი მეფობს ფერმკრთალი.
ოქროს იგბით მოქარგულა ცისა ტატობი;
ოცნებათ ტალღა, მკრთალ დუმილით გამონახზობი,
მიპქრის, მიტაცებს უცხო მხარით, ვით ელვა მალი.

იქ სულ სხვა გვარად ეღვარებს მზე, სხივთა მფრქვეველი,
იქ სულ სხვა გვარად სტვენს ბუღბუღი, რაკრავებს წყარო,
იქ გულს არ სწამლავს ტანჯვა, გესლი და სანეტარო
ვარდ-ყავილეებით შორთულია ცხოვრების ველი.

აღის ეამი... და ფრავსა სწურავს ოცნება ტკბილი,
თვალ-წინ მეშლება სინამდვილე, შავად გაშლილი,
და სული მეწვის, თვალგან მსკელება ცრემლთა ღვარები

ო, სულს ჩემო, ლაზარ-მხდალსა ნუ ედარები!
მსხვერვის ქარიშხლის ცეცხლის ფრთებზე იწყებ ქრალი,
წყვიცისა პანგთა აღში დასწვი აწმყო ტალი!

ნიავ-ქარი

პოდპოლკოვნიკი ა. ნ. მიკეშაიძემ
დასავლეთის ასპარეზზე ბრძოლაში სიმა-
მატის დამთხე ისა და მტრის ქალაქის
აღებისათვის დაჯილდოებული იქნა
გიორგის ჯვრით და პოდპოლკოვნიკის
ხარისხით.

**

ჩემ სუსტ ლექსში, ჩემ რვეულში, ჩემი სული ჩანაქვთულა;
 მაგრამ ენამ დაჩლუნგულმა ვერ დასახა-დაასრულა.
 ჩემი ლექსი ტბას მოაგავს, ტბას წვირილ ხავსით მოკიდებულს,
 დასული-კი ნათელ ვარსკვლავს, შველრუბლებით გაჟაფარულს.
 მაგრამ ვისაც თვალი უჭრის და გზას იკვლევს ჩნელი ღამით
 ჩემს ლექსებში წაიკითხავს გამოუთქმელს თვისი აზრით!
 ის გაიგებს გულის წადილს, გამოამიწვენს ძაჟურად მე ხელს,
 ის მიხედება ჩუმსა ძახილს, მანუგეშებს ბედის მწვეველს.

მარიჯანი

ცოცხალი არქივი

† სხეფანე თევდორეს ძე ჭრელაშვილი.

(სურათი იხილეთ პირველ გვერდზე).

ულმობებელმა სიკვდილმა მოულოდნელად წარი-
 ტაცო სიცოცხლე საზოგადო მოღვაწე-მწერლის ს. თ.
 ჭრელაშვილისა: ორშაბათს, იანვრის 2, ქალაქის ს-
 ბქოში ის—იყო ახალი დავალების შესასრულებლად
 ერთხმზე აირჩიეს; საღ-სალამათი კაცო სახლში მოვი-
 და და ნაშუადღევს 2 ს. უცებ გარდაიცვალა.

სტეპო ჭრელაშვილი ერთი ტერციათა მოტრფი-
 ლეთაგანი იყო, ნაროდნიკი, გატაცებული მუშაკი,
 რომელიც სტუდენტობის დროს გააციმბირეს კოდც.
 ციმბირიდან დაბრუნებული მხურვავე მონაწილეობას
 იღებდა 80-იან წლები; თუ“ნალ-გაზეთებში (”იმედ-
 ში“, ”იფერიაში“ და სხ.), სწერდა საწინა და სხ სა-
 ხელებით. მისი დღიურ ჭირ-ვარმის შესახებ ფელე-
 ტონ პი და კრიტიკული წერილები მკერცხლი, მო-
 წინავე აზროვნებით და მშვენიერი ქართულით იყო
 შ.მკული. თიკემის სიკვდილამდ კალამი ხელიდან არ
 გაშვებია (ბოლო ხანებში საქალაქო საკითხებზე სწერდა).

მოღვაწეობა დაიწყო ქალაქის ადვოკატობით, კარ-
 გა ხანს თბილისის საქალაქო საბჭოს მდივნად იყო,
 ბოლოს ხმოსნად. საბჭოში ერთ მუყაით მშრომლად
 ირიცხებოდა, ძველის-ძველ საქმეთა დიდ მოკდნედ
 (რისთვისაც მას „ყოცხალ არქივს“ უწოდებდნენ) და
 როცა რისამე გაგება-გახსენება დასჭირდებოდათ, მას
 მიმართავდნენ ზოლმე.

საბჭოს დავალებით ბევრი მოხსენება შეუდგინა
 და წაუკითხავს ადგილობრივ თუ სხეფან.
 კიდევ კარგა ხანს შეეწლო სასარგებლო მუშაკობა
 (60 წ. თუ იქნებოდა), ამიტომაც ბევრს დაალონებს
 მისი მოულოდნელი სიკვდილი.

მი, მოღვაწეობას უფრო ვრცლად დავახსი-
 თებთ, როცა ჩვენს ხალხსანთა შესახებ წე“ილებს
 დაებეჭვებთ, ახლა კი ნამკადარს მოღვაწე-მწერალს
 ვუსურვოთ მშვიდი განსვენება და საუკუნო სხენება.

ოსებ არიმათიელი.

◆ ბაქმლის ვალჟი, კარპატებში, მოკლავთ
 პრაპ. სოლ. ხომერკი, ჩენი თურნალის „თეატრი და
 ყხობრების“ ყოფილი ასოთამყობი. სურათი და წე-
 კილი—შემდეგ.

სდუმს გული

(ეტოუდ)

— მგოსანო!

ლექსი სთქვი, მაქმანი დასწან წმინდა
 გრძნობათა! ეტყვის განა უარსა მოძღვარი
 ნუგეშოში საიწყსოსა!

— ვიტყვილი, ადამიანო! ავაქვლებდი
 მე ქნარსა, ოტკროთ ქედლისა! მაგრამ... სდუმს
 გული; ძილს მისცემია; თვითვე იძინებს, თვით
 ახელს თვალსა!

— დამკვრელო!

მაშუმენ ჩააქვ მწვეავი წყურვილი ჩემის
 გულისა. დაჰკროლე სიმებს სასტიკ გრივალადა,
 დაუაქვ მათ ნაზ სიოსავით!

— შეგისრულებდი, შეგისრულებდი სურ-
 ვილს მტანჯველს; დაესწავდი ხმათა თან-
 ხმობას, ვით მინდგრის ყველი, მაგრამ...
 ღრმად სძინავს ახლა ჩემს გულში მრისხანებას
 და სიხარულსა!

მარიამოსთვის 2-ს 1916 წ.

ლ. ბლაგოვეშენსკი.

ლ. ბლაგოვეშენსკი

პატარა წერილები!

III

...წარმოვიდგინოთ ახლა, რომ ჩემი მოსაზრება შემცდარია.

წარმოვიდგინოთ, რომ მოხდა სასწაული და მტკიცეთ გადაწყვეტეს, მართლა შემოიღონ ჩვენში ერობა.

ჩვენს დღით იმ კანონპროექტს, რომელიც შემუშავებული არის და გამოვიკვლიოთ, რამდენი დრო დასჭირდება მის განხორციელებას, რომ საქმე, რაც შეიძლება, ჩქარის ნაბიჯით წავიდეს.

მოგახსენებთ, რომ უკანასკნელი სავრობო თათბირი მოხდა 1915 წლის აპრილში. დაწვრილებით იქმნა თათბირულ ვარკვეული ყოველივე საკითხი.

მიუხედავად ამისა, კანონპროექტის შესადგენად ნამესტნიკის კანცელარიას დასჭირდა თითქმის რვა თვე.

სხვა ქვეყნებში უდიდესი კანონები ერთი თვის განმავლობაში ვაჰყავთ ცხოვრებაში და აქ კი კანცელარიულ მუშაობისათვის ამაიკარე ამოიდნა დრო. ამ პროექტის განსახილველად დეკემბერში მოიწვიეს გუბერნატორები და მათი აზრი მოისმინეს. შემდეგ ეს პროექტი გადასცეს სარედაქციო კომისიაში. ჯერ ამ კომისიას თავისი მუშაობა არ გაუთავებია და პროექტი ისევ კანცელარიაში ძევს. შემდეგ კიდევ გადათვალერიებენ ნამესტნიკის საბჭოს წევრები და წარუდგენენ თვითონ ნამესტნიკს. როდესაც თვით ნამესტნიკი განიხილავს, პროექტი უნდა გაიგზავნოს პეტროგრადში.

იქ შეიძლება პროექტის ორის გზით მსვლელობა. უფრო მოკლე გზაა, მაგრამ არა ლიბერალური—ეს 87 მუხლით სარგებლობა—ესე იგი კანონი დამტკიცებულ იქნება ხელმწიფისაგან, განხორციელება ცხოვრებაში და შემდეგ წარედგინება სახელმწიფო საბჭოს.

როდესაც სატახტო ვაზუთებმა განაგზავნა ასტეხეს აპრილის თათბირის შესახებ—კავკასიაში ერობა 87 ძალით უნდათ შემოიღონ—ერთმა დღმა მოხელემ განაცხადა: რომ ვინმე თათბირის წევრმა მოითხოვოს ამ კანონით ერობის განხორციელება, ჩვენ დავეცეით მას,

ვითარცა აფთარი, და უარყოფთ ამ აზრსა...
ეს იყო უკულო ლიბერალიზმი უკიდურესში
მარჯვენეს პირში, მაგრამ მოხელეებმა ამჯობინეს ლიბერალიზმი დაეცათ.

კიევის გუბერნიაში სტოლიპინმა ერობა ამ წესით შემოიღო, მაგრამ იქ იყო სხვა დრო და სხვა პირობები. კავკასიის პროექტი წააკანცელიარულის წესითის განგზავნება მინისტრთა საბჭოს. საბჭო გადასცემს შინაგან საქმეთა მინისტრს, ეს უკანასკნელი გადასცემს განსახილველად საერობო დეპარტამენტს. საერობო დეპარტამენტი შეუდგება კანონპროექტის შესწავლას და შემუშავებას; რადგანაც ეს დეპარტამენტი ამჟამად იხილავს საზოგადოთ მთელის რუსეთის ერობის კანონპროექტის შეცვლის საკითხს. ეს პროექტიც გვიღობის იმ კომისიის ხელში, რომელსაც ეს საქმე აქვს მინდობილი. როდესაც კომისია თავის აზრს გამოსთქვავს, შემდეგ თვით დეპარტამენტი კანონს დამუშავებს ადგილობრივი პირობების მიხედვით. ეს მოითხოვს ძალიან დიდ დროს, რადგანაც კავკასიიდან უზუნაინან ყოველივე მასალა, აგრეთვე აზრის ესრეთ წოდებულ უმრავლესობის და უმცირესობისასაც. (მასალა რამოდენიმე დიდ ტომს შეადგენს). როდესაც დეპარტამენტი მორჩება მუშაობას, პროექტი გადაეცემა თავის აზრის გამოსათქველად შინაგან მინისტრის საბჭოს წევრთ. იქ განხილვის შემდეგ საქმე გადაეცემა თვითონ მინისტრს. რადგანაც ერობა ენება სხვა და სხვა სამინისტროების საქმეებს, პროექტი უნდა განიხილოს აგრეთვე უწყებანთა შეერთებულმა სხდომამ (მეტელეფლომსტვენინოესკოვეჩანინე), როდესაც ამის შემდეგ მინისტრი დაადსტურებს პროექტს, ის გადაეცემა ისევ მინისტრთა საბჭოს.

საბჭომ უნდა გამოსთქვას თავისი აზრი პროექტზე და თუ მოიწონა, დადგენს გადასცეს განსახილველად სახელმწიფო სათათბიროს. პროექტი რომ მიუვა (თუ სათათბირო მოქმედობს იმ ხანებში), საქმე გადაეცემა საერობო კომისიას. სერობო კომისია საგანს ხელახლად დაწვრილებით შეისწავლის, ამოირჩევს მომხსენებელს, განიხილავს და შეიტანა სათათბიროში დასამტკიცებლად. იქ დეპუტა-

ტები თავის აზრს გამოთქვამენ, შესწორებას შეიტანენ და თუ პროექტა მოიწონეს, დაადასტურებენ.

შემდეგ პროექტი გადადის სახელმწიფო საბჭოში, საბჭო ხელახლად გადასცემს თავის საერობო კომისიას, შემოგ მის აზრს მოისმენს და თუ მოიწონა, უცვლელად მიიღებს, თუ არ მოიწონა—უარსკყოფს და მთელი მუშაობა იკარგება. საბჭომ შეიძლება შეიტანოს რაიმე ცვლილება, მაშინ ისევე დაუბრუნდება სათათბიროს და გადაეცემა შემთანხმებულ კომისიას.

თუ ამ კომისიაში შეთანხმება მოხდა, მაშინ სათათბიროც და საბჭოც პროექტს მიიღებს და წარედგინება ხელმწიფეს დასამტკიცებლად. როდესაც ხელმწიფე დამტკიცებს, პროექტი ხდება კანონად და ახლო მომავალში კიდევ განხორციელდება.

აი ასეთი გზა აქვს ამ კანონს გასასვლელი და ვინც ჩვენს კანცელარიებს იცნობს, ის დამეთანხმება, რომ თუ საქმე დიდის სიჩქარით წავა, დიდი მფარველები ეყოლება, ძლიერ კარგი პირობები შეგვდება და არსად წინააღმდეგობას არ გაუწივენ და არ უარსკყოფენ, ბუნებრივი დრო რომ ვიანგარიშოთ ამ საქმის დასაბოლოებლად, მინც საქიროა უკანასკნელი კიდევ მან წელიწადი მინც, ამ დროისთვის რომ ვეღირსოთ ერობას, ამისათვისაც განგებას დიდი მადლობა უნდა შევსწიროთ.

ჩაიხნ მთაყა.

თ ა ი გ უ ლ ი

* (მერის)
გუშინ გეხვია ბრბო უთვალავი,
უთვალავ აზრით ცრუთ ანაქლერი...
და მათში ისე, ვითა ვარსკვლავი,
ბრწყინავდი შენა, შენ ჩემო მერი...
არ მოველ.. რაღაც არ მომესურვა.
იცი, არ მიყვარს მე ბრბო გულ-ქრელი;
გამოგიცხადე ჩემს გულში მღურვა
და ისე წაველ, ცრემლების მღვრელი..

ტალღა

გიმღერებ...

შენ ჩემი ფიქრის ვარდი ხარ,
ალტჰიმის ედემში დარგული,
შენზე ოცნებამ იმედით
აღმიგზნო გული—დაგული
და მებრძოლ გმირად გარდამქნა
ზედის მომღურე... ტანჯული...

გიმღერებ... მზარდ გიმღერებ
სიმღერებს ციურ ჰანგზედა...
გიმღერებ, სანამ სიმები
არ შემეწყდება ჩანგზედა...
შენთვის დავიდგამ, სიცოცხლევ:
წამების გვირგვინს თავზედა...

ხ. ვარდლოშვილი

სოფლად

(ხალხურ კილოზე)
სტირის, თმას იგლეჯს მოხუცი:
ომში მომიკლეს ვაჟო;
და ერთი ორად დამადგეს
მე ქვრივ-ოხერსა ბაჟო.

ვგზეუტეა მოიკრა,
ავგანივეს ყველაო,
შიშველ-ტიტველა დაგტოვეს,
არვისგანა გვაქვს შეველაო.

ცრემლის ღვრა, მოთქმა-ქვითინი!..
ტრიალებს ცოდვის ლულია,—
შვილო, სადა ხარ ბედკრულიო,
სოფელი განგმირულია!..

იაგო ტატუნაშვილი

ამონაკვეთი

ქარი ჰქრის, ქარი ღრიალებს,
ქარი სისინებს ველზედა,—
სამშობლო წყვდიადს მოუტევას,
ცრემლები მოსდის თვალზედა.

* *

სტირის მიღამო—ბღზარი,
მოსთქამს სველიან ხმაზედა,
და მეც გავკივი, ეულო,
სევლით მოცულსა ჰანგზედა.

ტანჯული მუშა.

მოსემწერალი

პიესა 4 მოქ. სოფლის ცხოვრებიდან

ეგ. ნინოშვილის მოთხრობიდან გადმოკეთებული ვრ. საქართველოს მიერ
გაგრძელება, იხ. 1916 წ. „თ. და ც.“ 2)

ათან. (დგება) ოქრუა, თუ არ გეზარება შინ წამყევი. თვალს მაკლია და ამ ბნელში ვაზს ვერ გივიგრძებ.

მწერ. ვახშაათ მინც მეთიმინეთ მაშო.

ბაბ. (მთუახლოვდება მღვდელს) მაშაო, ვახშმათ მოგვითმინე თქვენი საკადრისი იქნებ ვერაფერი პატივა გცეთ, მაგრამ ..

ათან. (სიტუკას აწვევტინებს) ბაბაღე, ხომ იცო შენ ოჯახში მე პატივი არ მინდა. ჩვენ ერთმანეთთან სადილ-ვახშაში კი გვიკამია და ახლაც ვქამდი, მაგრამ შეუძლოთ ვარ და ვერ დავრჩება. ჰარინეც მარტო დავტოვე სახლში. (მღვდელს ემშვიდობება მწერს) გზადლობთ, რომ საწყალ კაცს ამისთანა კარგი საქმე მოუხერხე: ესენიც დავისწავლიან პატივისცემას.

მწერ. ყველას ასე ვეხმარება მაშაო, მაგრამ მინც კიდევ მიჩვიან. (მღვდელი და ოქრუა გადის. ბაბაღე მთავლებს კარებასმდე.)

მწერ. (ბაბაღეს აძღვებს ქადაგებას) ამა, ბაბაღე წვიღე. მიდი იქ, ხომ იცი ახალ-გაწვეულ ჯარისკაცებს რომ იღებენ. მონახე ვინმე მწერალი. იქ ისინი ძალღებვიით ყრიან და ვინც მივა თვალბეში შეჩერებიან, იქნება რამე დავაწერიოსო. აჩვენე! ეს მოწმობები და უთხარი, რუსულად გადაითარგმნეთო და ბერე არაბა გააკეთებინე. სულ გამოგართმევენ სამ მანეთს.

სოფ. ბარელამ შენ რომ გექნა სიკეთე და გადაგეწერა უკეთესი იყო.

მწერ. ჩემი გადაწერა რა საჭიროა. ხომ ხედავ ყველა ქალღვრები მზათ არის; წერილ-მანები ლაღარჩა გასაკეთებელი. ეს იქ გადააწერინეთ. მე რომ ვითხრა დამიჯერეთ.

ბაბ. შენ თუ არ დაგიჯერეთ, აბა ვიღას უნდა დავუჯერო.

მწერ. (დაბაღის ხმით. სტადილბის მამასხლისმა და კეთილ-სინდისიერმა ან გაბგანას) ასეთ, როგორც ვითხარი, ესენი გადათარგმინეთ, გააკეთებინეთ აბა. თითონ გასწავ-

ლიან საღაც უნდა წარადგინოთ ქალღვრები ვინიკობაა ვკითხვით ვინმემ, ვინ შეადგინა მოწმობაო—ღვდელმთავო უთხარით, თუ ვკითხონ შენ, ბაბაღე, ვეტი მეტი არა გყავსთქო, უთხარი არა-თქო. სოფონა გერია ჩემი-თქო. ხომ ვაიგეთ როგორც დავარიგეთ. როცა განთავისუფლონ, ჩემი ხუთი თუმანი მაშინვე მიმიტანეთ. არ გაბრიყვდეთ, უარი არა სთქვათ ფულის მოკემსზე, თორემ საციმიბიროდ გაგხდით სუყველას.

ბაბ. ვიშე, რა ბრძანეთ აგი, დისტურ აგეთი აბღლები გგონივართ. მაგას როგორ ფიქრობთ. აგერ ხანღუეში მაქვს შენი ფული შენახული იმ ღღესეგ მოგირბენებ ჩემის ხელით.

სოფ. ამის გულწა ხარები გავყიდეთ და ახლა წავიციღნთ პირს?

მწერ. (გაფელ-გამთავლის) აბა ბაბაღე ეხლა კი ღროა ვახშაო გვიკამოთ.

ბაბ. (მაგდას სდგამს) ეხლავე ბატონო, (უძახის თებრას) ბოშო თებრო, მეტიანე ვახშაში, (სოფონა გადის, ესმარება ვახშმის მონახაში. უგღანა სხდებიან ვახშაღ. თებრას გადის)

ბაბ. უკაცრავად გახლივართ ბატონო ამ მტრე ვახშამზე.

მწერ. არაფერია, (ბოთლს მოჭკიდებს ხელს) ამისთანა ხომ გაქვსთ ბლომათ.

სოფ. კი ბატონო, გახლივთ.

მამასახ. (სოფონას) რამდენი ჩაფი ღღესა დაწურე წველს სოფონაე?

სოფ. წველს, მადლობა ღმერთის, ოთხმოა ჩაფამდინ მოუყარე თავი.

კეთილ-სინდ. წველს ყველგან კარგი იყო ეს დალოცვილი.

სოფ. აბა მამასახლისო, თამაღობა მიულოცე მწერალს.

(უგღანა სვამენ მწერლის საღღკრძღეს)

მწერ. (აღბებს ოთხ ჭიქას) ეს ღმერთმა გაღღღრგრძღლოს ბაბაღე, შენ, სოფონა, შენი ცოლშვილი და ოქრუაი,

სოფ. გმადლობოთ, გმადლობოთ ბატონო მოსე, თქვენი თავიკ კარგად გვეყოლოდეს.

მწერ. ალავერდი მამასახლისო.

მამასახ. აი იცოცხლე, შეგეწიოს მადლო ლმერთი. მოკლას ხარი თივაა. (ვეკლანს სვამენ სადღერტძელს).

მწერ. მე თქვენ ვერ გიყურებთ (აყვებს დიდ შუქას დინათ) ეს ღმერთმა აღდგერტძელს ამაღამინდელი ჩვენი ვაკეთებული საქმე. (ვეკლანს სვამენ) მე რომ მეწინდომო მთელ სოფელს ციხირიში გავაგზავნიებ. (შაგდას დაჭკრავს ზელს) თქვენ გეგონათ ამ საქმეს ვერ გავაკეთებდი? მოსემ მეწინდომოს და ვერ გაიკეთოს! საქმე ვერ შაგკვარახტინოს. ეს რა საფიქრებელია! რომ მეწინდომო ციხირის გავაგზავნილ კაცს გზიდან დავბარტუნებ... ჩემს კატოს რომ დინახავს ვასილ ივანიჩი, ში!... რა გგონიათ თქვენ? კატოს ყურ-მოკრილ კატასეთი ჰყავს იმ სისხო დიდი კაცი... ჩემი კატო თქვენ ვინ გგონიათ! იმისთანა კვეიანი გუბერნატორს სკოლიც არ იქნება... იმას კი ენაცვალოს მოსე. (ზეკლებს შადლს აიშეერს) აბა მამასახლისო ეხლა კი დროა წვეილეთ. (ვეკლანს დგებიან)

სოფ. (უძახას) ნენა, ნენა, შემოდი, მიბძანდებთან.

ბაბ. (შეშადის)

მწერ. მშვილობით. აბა ბაბალოე, როგორც გითხარი ისთე

ბაბ. კი, შენი კირიმე ბატონო. (გადანს ვეკლანს გარდა სოფთან და ბაბაღესი)

ბაბ. (ზეკლებს დაშრბის) ღმერთო, ღმერთო ეს საქმე კეთილად დააბოლოვე. დამისენი ჩემი ოქიალა.

სოფ. რა ვიყო მე ძალიან მეწინია—გაბდლოვო საქცი.

ბაბ. ათა შკოლო, ჩვენი მწერალი ძალიან ნასწავლი და მოხერხებული კაცია, მაგრამ მაინც ფრთხილად უნდა ვიყოთ, ხომ იცი როგორი მტერი გიყავს.

ფ ა რ დ ა .

გრ. საქარქიდელოი

(გარტძელბა იქნება.)

სასაღხო თეატრის ისტორია

(იხ. „თ. და ცემ.“ № 51.)

დაგუბნდეთ ისევე აჭკლას აუდატორას, 1899 წ. 1 ენენისთვიდან მამისის გასვლაძენ სექციის წვერებათ ირტეტბოდნენ: მარამ დემურა, გიორგი ლასხიშვილი და იოსებ ქუთათელაძე. წარსულ კრებაზედ სექციის წვერათ ამირჩეული იყო კიდეც ივ. მაჭუკარიანი და დიმიტრიძე, რომლებმაც მალე თავი დაანებეს და იმათ ნაგულად სექციას ეხმარებოდნენ სენიის მოყვარენი და ზოგიერთა გულ-შემატყვარანი, რაგორც შავლათად ბენო ჭობულაძე, რომელიც ნოეთიერადღე ბუერს დაქმნარა. ამ სესიონში გიომართა სულ 17 წარმადგენა. ამ ბეკსებში ახალბედა იყო მ, დანარჩენი ნათამაშევა. წარმადგენების უფრო კარგად წასვლანად სექციამ ქართ. დრამატ. საზზას სთხოვა რომელიმე მისხობის რეჟისორად დანიშნას. ქართ. დრამატ. საზზატამეტეობამ თავის მხრით რეჟისორად დაუნამნა სვამონ ზაგლეს ძე სვიმონიძე, რომლის ნხელმძღვანელობითაც წარმადგენს გაიმართა. სეზონის შეორე ნახევარში რეჟისორობა იკისრა ქართ. დრამ. საზზას მისხობამ კარგე შთაირამეილას. წარმადგენებში იანადილოვადენ: ქინა მ. საფაროვ აბშიძისა, ნ. გაბუნია-ცაგარელი, მინია აბშიძე, გამტეჟელიძე, დემურა, ეფემიძე, კუნდელი, სოფთა ლომური, ნებიერთე, სთფაოვი, ტეჟეღაშვილი, სოფთა ციციშვილი, ეტერინე წულეიძე, ელ. ჩერქეზიშვილი; ბრნი ახანიაშვილი, ა. ზაბიძე, ნ. გაღუსტაია, კომედიური, ნიკო გოდინიძე; კიკო გულიკურიძე; დი, გიორგი ჟახური, ჟაჟანაშვილი, იქრძიძე. შაქრო საფაროვი, ურუშიძე, თაფურიძე, თე. მანაშვილი, დათაეო ხარსოკეო, ციმაყურაძე და შთაირამეილი.

ამ სესიონში სექცია მართლად კონტრტებს, ქართულ გათხეებს და ბუნდოვან სურათებსაც უჩვენებდა. ამ წარმადგენებს და კონტრტებს დაესწრო სულ 5127 ქალი და კაცი, ბოლეთების შემოსავალი იყო 273 მ. და 35 კ. სარჯი—319 მან. და 66 კ. ისე რომ ეს სესიონი ზაღლით გათავდა.

გ. ჯაბაური

მწიგნობრობა

ჩვენი მწიგნობრობა, თუ შერეულია მძიმე, მაგრამ მაინც თან და თან იზრდება ხალხისათვის საჭირო და სასარგებლო წიგნებით. ძლიერ ჩვენს აღმართვას სხვა და სხვა დარგის თავდავის მატრონი უნდა დაეხმოს. ამ თუ სიფხვალე გასაძინებეს, ქართველი მეთევზედნის მინასაგათი მოკვლევებან: საჭიროა სიმტკიცე, სიბრუნვე, მოწყალება და დაუძლეველი არაფერია.

წელს მოსკოვში მოქმედებს დაუწყება იქართველთა სემინარიო სასოციალისტო მისკოვშია, რომლის სექციას განუხრახავს, უპირველეს ყოვლისა „გამოსცეს ქართული ჰობლურილი საექიმო წიგნები“. ამ სექციის პირველი ნაბიჯი, ჩვენს წინაა, ქვემოთ წაგვიყვანოს სახით

გადამდები სნეულებანი ექიმ ა. ვ. შამბრაქიას, თარგმანი გაიანე ლომოურისა, პრივტ-დოცენტის გ. დამარაშვილის რედაქტორობით, ნ. გვ., ტსკუბი ენთი ტაღობდებული წიგნაკია. ქართველი მეთევზედნე მეთევზელი ამ წიგნაკიდან ბევრ სასარგებლო საექიმო დარგებსა და ტრანსანს ამოკითხვას, რითაც ისე დარბაბა ჩვენი სახალხო საექიმო ცოდნა. წიგნაკი მშვენიერ ქალაქსა დაბეჭდილია და შევლასათვის ხელმისაწვდომია.

სახალხო ისტორიოზია—ნაწილი II: მთავრე და მზე, შედგენილი ნ. კალანდაძის მიერ, გამოცემა ქ. შ. წ. ტ. სს-ს, № 126, თბ. 1916 წ. ნ. ნ. კ., ვრცელი ზომისა, 94 გვ., კარგი ქალაქსა დაბეჭდილია და სურათებით შემკულია, ჩვენს სახალხო სამეცნიერო მწიგნობრობაში სხუხტობა საკითხვე წაგვიყვანოს ჩათვლება: ენა მღაბით, ხელწერილობა შეაფთო და ყველასათვის გასაკება.

მოთხრობები ეკ. გაბაშვილისა, მდინარე წლოვანთათვის, ნაწილი II იმავე ქ. შ. წ. კ. ს. გამოცემა № 125, თბ. 1916 წ. 93 გვ. ფ. 45 კ., მოხრდელი კრებულია სუმაწვილო მოთხრობათა ჩვენი მწერალი ქალისა, რომლის სახელიც ამ მოთხრობათა დირსებას ჰქვამდა. წიგნში 15-დე მოთხრობაა მოხალხო მოთხრობული, აწობილია სხელიც ასოთი (№ 16) და ურმათათვის მშვენიერად სკითხვება. **უიანო**

ქურნალ-გაზეთების სასარგებლოდ

საჩხიმი. ჯულფა-თამარიზის რკინის გზის მოსამსახურისაგან გიგანთი ურთიერთ შორის შეგროვილი 146 მან. დაგთხოვე განაწილოთ შემდგენიარად: 36 მ. „თან. აზრს“, 20 მ. „გოლოს“, 20 მ. „პაიჭხის“, 20 მ. „ახ. კვლას“, 20 მ. თეატრი და ცხოვრება“, —20. „მოლო მუშას“ და 10 მ. კოლა ლამითობის ნაწერების გამოცემე დონდას. შემომწირველთა სია: ივანე ვარაზაშვილი 10 მ. მირთოფენე რუსაძე 6 მ. ხუთ-ხუთი მანეთი: ვლადიმერ შენგელია, გიორგი ბერიძე, ლევან გონაძე, გიორგი დავითაშვილი, ალექსანდრე ჩანჩაური; **ნაქაძე** **ქარიშხლი** 4 მ.; სამ-სამი მანეთი: ავაბე მირტოშვილი, **Александр Соколов**, სოლოვან კორტიკაძე, კობა გრიგოლია, ალექსი კახანაძე, ილია კობახიძე, თომა ბოჭუყაძე, ბენია ძნელაძე, პაველი სირაძე, თომა შავლაზოვი, გიორგი სუმბათოვი, სვიმონ ვანიძე, ალექსი ლონტი, **Порфирий Озеров**, **Алекс Шляхниц**; ორ-ორი მანეთი: ნოე ავალიშვილი, შალიკო ბარამიძე, იოსებ ცხომარი, ვიჟანე შოფურია, გიორგი შინოვი, ბესარიონ გუგუნიანი, კაპიტონ ძნელაძე, საბა შენგელია, სოლომონ ნადირიშვილი, **Александр Петухов**, გიორგი ბედლიძე მ. მ., სპირიტონ არჩუაძე, ბარნაბე ცუბრიშვილი, ილია იაშვილი, ილია თურაძე; მანეთ-მანეთ ნახევარი: ლადო მაკრაძე, ალექსი ხარაძე, ალექსი ჯავახაძე, სოლომონ ქავია, ალექსანდრე ლომიძე, სარდიონ კრავიშვილი, **Александр Савинов**, ახმედ ახიშვი, ვეტიხი რივაძიძე; თითო მანეთი: ვახო ჯავახაძე, სიმონ მახარაძე, ილიკო ფირცხალაშვილი, სპირიტოვორ ვანიძე, პეტრე ვაშაძე, სამსონ ბებიაშვილი; მზიად გულდღევა 50 კ. **Иосиф Врушевский** 2 p. **Константиин Сейганов** 2 p. ალექსი ხუციშვილი 1 მ. სულ ას ორმოცდაექვსი მან.

—მახანავების მონდობილებით ვლადიმერ შენგელია და ლევან გონაძე.*

* ჯულფა-თამარიზის რკინის გზის მოსამსახურეთა შორის შეგროვილი 20 მან. „თეატრი და ცხოვრების“ სასარგებლოდ „თანამედროვე აზრის“-ს რედაქციისგან მივიღეთ, რისთვისაც გულითად მადლობას ვუძღვებ თ შემომწირველთ.

წერილი ახმედი

- ➔ **დღეს** „ახ კლ.“ სცენაზე წარმ. იქნ. „დამა.“ დასაწ. შუად. 12 ს.
- ➔ **ძაბრი.** **დრ. სახ-ის კრება** გ. ქურდლის თამაჯდომარეობით და სს. ქეკელიანის მღებობით გაი,

მართა იანე. 3 საღ-მამ. ბანკის დარბაზში. კრებამ დადგინა: 1) გამგეობის უფლება მიეცეს, ანტრეპრიზის წარმოება მინდოს ჯამაგირით მოწვეულ ერთს კაცს; 2) შემუშუდეს საბენსიო წესდება და გ. მგებმა შეუდგეს საბენსიო თხნის შედგენას: 3) გ. აბაშიძის თხოვნის თანახმად, შეიძინოს ხელნაწერ და ნაბეჭდ პიესების მისი მიზნით, 4) გამგეობამ შეადგინოს მოხსენება დრამატულ კურსების დაარსების შ ახსებ; 5) დაქარაღებ ქართ. სცენის მოღვაწეთა ოქმების გამოცემა, რომლის ბეჭდვაც დაწყებულია; 6) ვ. შ. ლიკაშვილის ცდილის დახმარება; 7) დაქარაღეს ვ. გუნიას იუბილეს გამართვა და სხ

◆ **ახალი გამგეობა** ქრთ. დრ. სახ ისა, იანე. 3 არჩეული: ი. ბარათაშვილი, ი. გელგენიშვილი, გ. გვახავა, ნ. ერისთავი, შ. მიქელაძე, ნ. გ. ქართულიშვილი არ. ტუმბაძე; კანდიდატები: ს. ახვლედიანი, ხ. გაბუნია და ს. შანშიაშვილი, სარგებშია კომისია: გ. მაჭავარიანი, ი. რამიშვილი, ად. ფორაქაშვილი და ჭანტურია.

◆ **ახალგაზდა მგოსანი** მ მებრელიშვილი სახმედრო სამსახურში გაიწვიეს.

◆ **ორი ინაჟრის დღისასაშუი** ქართულ თეატრის დაარსებასა თბ. სახ. თეატრებმა წარმოდგენების გამართვ თ აღნიშნეს.

◆ **სახალწლოდ თბილისში** გამოვიდა ორი სალიტერატურო აღმანახი: 1) „ლეილა“, ი. გრ-შაშილის რედაქტორობით და 2) „საფ რონი“, გ. ლომინძის რედაქტორობით.

◆ **ს. თ. ზუბალაშვილის** გარდაცვალების გამო ქალაქის საბჭ მ დადგინა: 1) ს. ჭრე აშვილი დიკრატოს ქალაქის საზოგადო; 2) ვუბო შიმიკოს ვერცხლის გვირგვინით; 3) დაესწროს.— ქართ. დრამ. სახ.ის კრებამ ფუხს; ადგომით პარტიე სცა განსვენებულ ს. ჭრეალაშვილს, ხოლო გამგეობამ დადგინა დაესწროს მის დაკრძალვას.

რამდამცეიხსგან

◆ **ხმლის მომწიბო მსტოგით:** 1) თუ ვის. მეს გასული წლს ნომერი აკლია, გაცნობოს და გაუგზავნით; 2) ვისაც ეურნალის ფაი არ გამოუგზავნია, დროით გამოგზავნოს.

ეურნალი ყველას უკლებლივ ეგზავნება და თუ ვისმს. რ მიუღა, გაცნობოს.

იმედაშვი და მოკლე ხანში გამგეობა

უცხო სიტყვათა ლექსიონი შედგენ. იმედაშვილის მიერ, მეორედ შვეიცარულ-შესწორებული. მოვარკებული ყდიო, ხელის მოწერით ღირს 2 ზ. 50 კ. გაწერე კიდევ შეძლება: თბილის. რედ. „Театри да Цховреба“—Тос Имедашვილი.

თანამედროვე აზრი

გაზეთი დრს რაგორც თბილისში, ისე შროვაინგ **საში** მიუღო წლით 15 მანეთი, ნახევარი წლით 8 მან, სამი თვით 4 მან, 20 კახ., ერთი თვით 1 მან. 40 კახ.

გაზეთის ფასი ხელის მომწერლებმა წინდაწინ უნდა გადაიხადონ, ნისიით არავის ვაგზავნება.

ფოსტით ხელის მომწერლებმა ფული შემდეგი ადრესით უნდა გამოგზავნონ: **თბილის, почтовый ящик № 199, Владею Малашевичу Бохохадзе.** თბილისს ხელის მომწერლებმა ფული უნდა შეიტანონ კანტონა „განათლებლაში“, ოლღას ქუჩა, № 6.

„სახალსო ფურცელი“

სურათგებთან დამატებით ღირს წელიწადში 15 მან. ნახევარი წლით 8 მან. სამი თვით 5 მან. **წლიური ფასის შემოკანა შეიძლება ნაწილ-ნაწილად:**

ხელის მოწერის ღირს 7 მან. 1 აპრილისათვის 4 მ. და 1 აგვისტოსთვის 4 მან. კანტონადან ნაშუადღევს 3 სათამდე, საღამოს 5 საათიდან 8 საათამდე. რედაქციის მისამართი: ტფილისი, „სახალსო ფურცლის“ რედაქცია, სასახლის ქუჩა № 6 თბილისი, редакция „Сахалхо Пурцели“ поч. ящ 190

„მუშაკის გათქმა“

მოთხოვნილი ეურნალი. ფაი მიუღი წლით: 7 მან. ნახევარი წლით 4 მ. სამი თვით 2 მან. თვეში 70 კ. ვისაც უნდა ეურნალი 1 იანვრიდან მიიღოს, ფული კლებივე უნდა გამოგზავნოს შემდგვის მისამართით: თბილისი, ფოსტის ყუთი № 96. სილ. თავართქილაძეს.

ახალი კლუბი კვრას 8 იანვარს

ქართ. დრამ. საზ-ის დასის მიერ

წარმოდგენილი იქნება ვ. გუნიას

„დ ა - მ მ ა“

მონაწილეობენ: ქქ-ნი: ტ. აბაშიძე, ნ. და, ვ თაშვილი, მ. ქილარჯიშვილი, ბ-წნი: ვ. ვ მკერეძე, შარდალიშვილი, გ. იშხნელი, გ. ფრონა-პირელი, ი. თარალაშვილი, ნ. ჩაგუნავა. და სხ.

დასაწყ. საღ. 12 ს. ფაი: 1-70 კ. 30 კდე. რეგისორი * *. აღმინისტრ. დრამ. საზ-ბისა

V წ. მიიღება ხელის მოწერა 1917 წლისათვის V წ.

სათვარტო სალიტერატურო, სამხატვრო წლიური ხელის მოწერა მიიღებენ
კვირეული შურნალი ო.რ კრემიას

თეატრი და სსოპრება

(წელიწადი შეხუკი)

გამოვა სრული პროგრამით

შურნალში პარტიამთა გარეშა, პროგრესული მიზანთუღებისა

შურნალში მონაწილეობას მიიღებენ ჩვენი დამახარებელი და ახალგაზდა ნი-
ჭიერი მწერლები: მგონები, კრიტიკურები, მუსიკურები, მხატვრები

შურნალის ფასი ირრეუ პრეშით წელიწადში დას 8 მან. ნახეყარის წლით.
4 მან. 50 კახ. თათი ნოიური ეეკლან 15 კახ ფუღას შემოტანა ნწიღანწიღადდ
შეიძლება: ხელის მოწერის დას 3 მ, 1 მთახადე—3 მ. 1-ელ ტექნისთეეშე 2
ხელის მოწერა მიიღება: თილისში, „სოპანის“ საბაშის კანტორაში (მაღათვის კუნ-
ძელი, № 1, გორთცივის მეორე ხიდის ყურში). ქალაქ გარეთ ხელის-მოწერა ფული უნდა
გამოგზავნონ შემდეგის მსამართით: Таш хёв. р.и „Театри да Цхавреца“ Ирафлу Ихе-
ბრუნობის რედაქტორ გამომცემელი ანდა იმედაშვილისა

აკაკის „ნახეხიმი და ხანულინი-
ტაშვინი“ ავტორის სურაებით,
ფაქსიმილეტი და ბიოგრაფიით.

კ. ლომთათიძის „რამული
აზნაზნი“
რის სურათით, ფაქსიმილეტი და ბიოგრაფიით.

ქართ. ხანსტ.-საეთნოგრაფ. საზ-ისა და ქარ-
თველ ხელთნათა სოზ-ის თაონობით
„დიდების ტაძარში“ (გალოციანის ბრასპეტტე)
გამართება
ძველ ქართულ საეტიკონო ფრესკების
გ ა მ ო ფ ე ნ ა
გამოფენა გაიღება იანვრის 8, შუადღის 1 ს. გამო-
ფენის დარეგებდნე ქვე. სვ. თაყიშვილი წაიკითხავს
ლექციას ქართულ ფრესკების შესახებ. შესვლის ფასი
პირველ დღეს: 1 მან., მოწაფენი ფორმით-50 კ.

ახალი კალენდრი იანვრის 8 15

- კვირა — რუსული წარმოდგენა. ბილეთები 50-30 კ.
- ორშაბათი — ოპერეტა. ბილეთები: 1 მ.-50 კ.
- სამშაბათი — საოჯახო საღამო
- ო.შ.შაბ. — სინემატოგრაფი. სიმეზ. ორკ.
- ხუთშაბ. — ქართ. წარმ. ბილეთები 50-30 კაა.
- პარასკევი — ოპერეტა. ბილეთები: 1 მ.-30 კ-ელ
- შაბ. — საოჯახო საღამო
- კვირა — რუსული წარმ. ბილეთ. 4-30 კ.
- დასაწყისში: კონცერტებისა საღამ. 9 სათ.
- წარმოდგენისა და სინემატოგრაფ. საღ. 8 1/2 სა.
- შემატ. ფასი მანდილონს. 50 კ. მამაკაც 1 მ.

ხარკოვის საზოგადო კლუბი

(მიხეილის პროსპექტი, № 183)

ერთი კვირის პროგრამა იანვრის 8-15

- ორშაბათი — სინემატოგრაფი. სიმეზ. ორკ.
- სამშაბათი — სინემატოგრაფი. სიმეზ. ორკეს.
- ო.შ.შაბათი — ქართული სიმ. ორკესტ.
- ხუთშაბათი — სინემატოგრაფი. სიმეზ. ორკესტრი.
- პარასკევი — სიმეზიანი ორკ. წარმოდგენა
- შაბათი — სიმეზიანი ორკესტრი.
- კვირა — სიმეზიანი ორკესტრის კონცერტი.

შესახველელი ფასი: ქალბი და სტუ-
დენტები — 25 კ. მამაკაცი 50 კ.
დასაწყისი: წარმოდგენა — კონცერტებისა
საღ. 8 ნახ. ს. — სინემატოგრაფი — 9 ს.

